

* अभ्यासक्रम *

* कला विद्याशाखा (ARTS FACULTY) *

► **बी.ए.भाग १ (CBCS) पॅटर्न**

अ) अनिवार्य विषय

१. इंग्रजी
२. मराठी / हिंदी
३. लोकशाही प्रशासन व सुशासन (प्रथम सत्र)
Skill Development Course (SDC) (दुसरे सत्र)

ब) ऐच्छिक विषय

- गट नं. १ - मराठी / भूगोल
- गट नं. २ - हिंदी / राज्यशास्त्र
- गट नं. ३ - इंग्रजी / इतिहास
- गट नं. ४ - अर्थशास्त्र/शा. शिक्षण (P.E.)

ऐच्छिक विषय निवडण्यासंबंधी नियम :-

१. एकूण ४ ऐच्छिक विषय निवडावेत. २. प्रत्येक गटातून एकच विषय निवडता येईल.
३. प्रत्येक विद्यार्थ्याला एकच ऐच्छिक भाषा विषय निवडणे आवश्यक आहे.
४. एक ऐच्छिक भाषा विषय निवडल्यानंतर इतर गटातील राहिलेले २ ऐच्छिक भाषा विषय घेता येणार नाहीत.

► **बी. ए. भाग २ (CBCS) पॅटर्न**

अ) अनिवार्य विषय -

- १) इंग्रजी २) पर्यावरणशास्त्र (Environmental Science)
- ३) आंतरविद्याशाखीय विषय :- (I.D.S.)

- अ) महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणांचा इतिहास (H.S.R.M.) (इतिहास, मराठी, राज्यशास्त्र)
  - ब) लोकप्रशासन (Public Administration) (भूगोल, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, शारीरिक शिक्षण)
  - क) सहकार (Co-operation) (राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, इतिहास)
  - ड) मराठी वाङ्मय दर्शन (Marathi) (हिंदी, इंग्रजी)
- वरीलपैकी एक I.D.S. विषय त्यापुढे दिलेल्या ऐच्छिक विषयाप्रमाणे निवडावा.

ब) ऐच्छिक विषय :- बी. ए. भाग १ मध्ये अभ्यासलेल्या ४ विषयांपैकी २ ऐच्छिक विषयांचे प्रत्येकी २ पेपर्स खालील गटातून निवडावेत.

गट नं. १ मराठी / भूगोल	गट नं. २ हिंदी / राज्यशास्त्र
गट नं. ३ इंग्रजी / इतिहास	गट नं. ४ अर्थशास्त्र / शारीरिक शिक्षण

प्रवेश घेतेवेळी प्रवेश समितीने जो I.D.S. विषय दिला असेल तोच विषय परीक्षा फॉर्ममध्ये लिहावा. त्यामध्ये बदल केल्यास होणाऱ्या नुकसानीस महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.

► **बी. ए. भाग ३**

अ) अनिवार्य विषय :- १) इंग्रजी

ब) ऐच्छिक विषय

खालीलपैकी बी. ए. भाग २ मध्ये अभ्यासलेल्या २ ऐच्छिक विषयांपैकी एक विषय निवडावा. त्या विषयाचे प्रत्येकी ५ पेपर्स असतील.

- १) मराठी २) हिंदी ३) इंग्रजी ४) अर्थशास्त्र ५) राज्यशास्त्र ६) इतिहास ७) भूगोल.
(टीप : प्रत्येक विषयाच्या प्रवेश क्षमतेवर आधारित त्या त्या विषयास गुणवत्तेनुसार प्रवेश देण्यात येईल.)

* वाणिज्य विद्याशाखा (COMMERCE FACULTY) *

बी. कॉम. भाग १ (CBCS) पॅटर्न

1) लोकशाही प्रशासन व सुशासन (प्रथम सत्र)	Skill Development Course (SDC) (दुसरे सत्र)
2) English Paper- 1	3) Insurance
4) Marathi / Principles of Marketing	5) Business Economics Paper-1
6) Management of Principles & Application	7) Financial Accounting

बी. कॉम. भाग २ (CBCS) पॅटर्न

1) English Paper- II	2) Business Statistics
3) Corporate Accounting	4) Business Economics Paper-11
5) Fundamentals of Entrepreneurship	6) Money and Financial system.
7) Environmental Science.	

बी. कॉम. भाग ३

1) Co-operative Development	2) Business Environment
3) Business Regulatory Framework.	4) Modern Management Practice.
5) Industrial Management - Paper No.-I	6) Industrial Management - Paper No.- II

OR

5) Advanced Accountancy -Paper No.- I	6) Advanced Accountancy- Paper No.- II

सूचना - Advanced Accounting & Auditing हा विषय गुणवत्तेनुसार देण्यात येईल.

* विज्ञान विद्याशाखा (SCIENCE FACULTY) *

► बी.एस्सी.भाग १ (CBCS) पॅटर्न

- 1) English (Compulsory)
- 2) लोकशाही प्रशासन व सुशासन (प्रथम सत्र) Skill Development Course (SDC) (दुसरे सत्र)
The students should select one of the following groups -
  - 1) Group - I Physics, Chemistry, Botany, Zoology.
  - 2) Group - II Physics, Chemistry, Maths, Stat.
  - 3) Group - III Physics, Computer Science, Maths, Stat. (20 Seats)
  - 4) Group - IV Physics, Computer Science, Botany, Zoology. (20 Seats)

सूचना - Computer Science विषयासाठी वेगळी फी भरावी लागेल.

► बी.एस्सी.भाग २ (CBCS) पॅटर्न

- 1) Environmental Science (Compulsory)
The students should select one of the following groups -
  - 1) Group - I Physics, Chemistry, Maths.
  - 2) Group - II Physics, Maths, Stat.
  - 3) Group - III Physics, Computer Science, Stat.
  - 4) Group - IV Chemistry, Botany, Zoology.
  - 5) Group - V Computer Science, Botany, Zoology.

सूचना - Computer Science विषयासाठी वेगळी फी भरावी लागेल व भाग १ मध्ये Computer Science विषय घेतलेल्यांना तो विषय अनिवार्य राहिल..

► बी.एस्सी.भाग ३

1) English (Compulsory)

The Students Should select one of the following subjects of the previous year -
Principal subject - 1) Chemistry 2) Physics 3) Maths 4) Zoology 5) Botany
टीप : बॉटनी या विषयाचा प्रवेश शासनमान्यतेवर अवलंबून असेल.

2) वरील सर्व विषयास गुणवत्तेनुसार प्रवेश दिला जाईल.

Note :- 1) The students should give preference for at least two subjects.
2) As per University Syallabus educational tour is Compulsory for B.Sc.I, II & III Students. All above admissions for B. Sc.III will be given as per Merit list

* बी.सी.ए. विभाग *

► बी.सी.ए.भाग १ (CBCS) पॅटर्न

Sem - I लोकशाही प्रशासन व सुशासन (Compulsory) (प्रथम सत्र)
Skill Development Course (SDC) (दुसरे सत्र)

1) Paper -1 to 6

Sem - II

1) Paper -7 to 12

► बी.सी.ए.भाग २ (CBCS) पॅटर्न

Sem - III

1) Paper -13 to 18

Sem - IV

1) Paper -19 to 24

► बी.सी.ए.भाग ३

Sem - V

1) Paper -25 to 30

Sem - VI

1) Paper -31 to 36

* पदव्युत्तर विभाग *

M.Sc. Physics (२०+२) व M.Sc. Analytical Chemistry (२०+२) ची प्रवेश प्रक्रिया शिवाजी विद्यापीठ अधिविभागामध्ये गुणवत्तेनुसार राबविली जाते.

► महाविद्यालयाची वेळ :- कला व वाणिज्य वर्ग स. ७.४५ आणि विज्ञान वर्ग स. १० पासून सुरु होतील.

► कार्यालयीन वेळ :- सोम. ते शुक्र. सकाळी १०.०० ते दु. १.३० व दु. २.०० ते सायं. ५.३०
आणि शनिवार स. ८.०० ते १२.०० पर्यंत राहिल.

► ग्रंथालयाची वेळ :- स. ७.४५ ते ५.३० पर्यंत राहिल.

► शैक्षणिक वर्ष २०१९ - २०२० मधील सत्रारंभ व सत्रसमाप्ती

१. प्रथम सत्रारंभ दिनांक ११ जून २०१९ सत्रसमाप्ती २४ ऑक्टोबर २०१९

२. द्वितीय सत्रारंभ २१ नोव्हेंबर २०१९ सत्रसमाप्ती ३ मे २०२०

* प्रवेशाचे निकष *

महाराष्ट्र शासनाने, शिवाजी विद्यापीठाने आणि संस्थेने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या वेळानुसार गुणवत्तेवर आधारित प्रवेश दिला जाईल त्याचे निकष पुढीलप्रमाणे.

अ.नं.	प्रवर्ग (Category)	आरक्षण प्रमाण
१.	अनुसूचित जाती (S.C.)	१३%
२.	अनुसूचित जमाती (S.T.)	७%
३.	विमुक्त जमाती - अ (V.J.A.)	३%
४.	भटक्या जमाती - (N. T. B.)	२.५%
५.	भटक्या जमाती - (N. T. C.)	३.५%
६.	भटक्या जमाती - (N. T. D.)	२%
७.	इतर मागासवर्गीय (O.B.C.)	१९%
८.	खुला प्रवर्ग (Open)	५०%
एकूण		१००%

टीप : आरक्षणाबाबत शासनाकडून वेळोवेळी प्राप्त होणाऱ्या निर्देशानुसार आरक्षित जागावरील प्रवेश निश्चित केले जातील.

The College / Institution authority has to reserve the seats for admission for B.C. Students as per rules of the Govt. of Maharashtra up to the last date of admission 30% seats are reserved for female candidates at Graduate level as per G.R. No. GEC-2000 (123/2007)/T.E. I dated 17/4/2000. and 3% seats are reserved for persons with disabilities as per Govt. letter No. Misc. 1003/ (510/2003) Est. dated 27/10/2003.

Physically Handicaped, Ex-Serviceman, Girl Students will be admitted through parallel reservation for given Admission Quota.

* स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र *

[Coaching for Entry in Services for SC/ST/OBC's]

सन २००८-२००९ या शैक्षणिक वर्षापासून, अनुसूचित जाती-जमातीच्या विद्यार्थी-विद्यार्थिनींसाठी शासकीय नोकरीकरिता द्याव्या लागणाऱ्या स्पर्धा परीक्षांचे मार्गदर्शन केंद्र सुरु आहे. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत होणाऱ्या परीक्षेची तयारी वर्ग जुलै पासून चालू असून त्यासाठी महाविद्यालयात स्वतंत्र विभाग कार्यरत आहे, या परीक्षेसाठी मार्गदर्शन घेऊ इच्छिणाऱ्या अनुसूचित जाती व जमातीच्या विद्यार्थी-विद्यार्थिनींना कोणतीही फी असणार नाही. या तयारी वर्गात विविध विषयाचे मार्गदर्शन, मुलाखत तंत्र, व्यक्तीमत्त्व विकास, भाषण कौशल्ये, संवादकला इ. घटकांचे विशेष मार्गदर्शन करण्यात येईल.

तसेच महाविद्यालयात प्रवेश नसलेल्या आणि पदवीधर असणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनाही प्रवेश देण्यात येईल. इच्छुकांनी महाविद्यालयाच्या कार्यालयाशी संपर्क साधावा.

याकरिता विशेष तज्ञ आणि अनुभवी व्यक्ती मार्गदर्शक म्हणून उपलब्ध होणार आहेत. शिवाय संगणकीय प्रणालीवर उत्तरे लिहण्याच्या सरावपरीक्षा घेतल्या जाणार आहेत.